

۹+۱ رسوایی مالی بزرگ هزاره‌ی سوم که دنیای حسابداری را لرزاندند

رسوایی‌های بزرگ مالی رویدادهایی تاریخی هستند که می‌توانند تاریخ‌ساز هم باشند. هر چند وقوع این رویدادها همواره ناگوارند ولی در صورت بهره‌برداری شایسته از فرصت به‌دست‌آمده (در اثر برانگیخته شدن افکار عمومی جامعه) می‌توانند شتاب انجام اصلاحات را دوچندان کنند. تصویب قانون اوراق بهادار (۱۹۳۳) در آمریکا پس از فروپاشی بزرگ بورس اوراق بهادار نیویورک در ۱۹۲۹، تصویب قانون موسوم به ساربنز-اکسلی (۲۰۰۲) در آمریکا پس از رسوایی‌های زنجیره‌ای شرکت‌های سهامی در آغاز هزاره‌ی سوم، و حتی ابلاغ قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد (۳ دی ۱۳۹۰) در ایران تنها چند ماه پس از فاش شدن بزرگ‌ترین تقلب مالی تاریخ کشور را می‌توان نمونه‌هایی از این اقدامات اصلاحی ضربتی دانست. از این رو، نوشتن و گفتن از این تقلب‌های هنگفت تاریخ سیاه‌نمایی نیست، بلکه گامی در راه مبارزه با آن‌ها و کمک به توسعه‌ی پایدار اقتصادی است. امیدواریم نهادهای ناظر و قانون‌گذار و جوامع حرفه‌ای نیز با بهره‌گیری شایسته از این فرصت تاریخی بی‌نظیر نسبت به اصلاح قوانین، ضوابط، و روش‌های ناکارآمد و تدوین قوانین و ضوابط نوین اقدام کنند. در این نوشته، به ۹ رسوایی مالی بزرگ بین‌المللی و بزرگ‌ترین تقلب مالی برملاشده‌ی تاریخ ایران می‌پردازیم.

ترجمه و تألیف: محسن قاسمی

انران (۲۰۰۱)

صنعت: انرژی

نماد سهام در بورس سهام نیویورک: ENE

یکی از ۵۰۰ شرکت شاخص S&P تا ۲۹ نوامبر ۲۰۰۱

حسابرس: آرتور اندرسن

بنیان‌گذاری: ۱۹۸۵، نبراسکا، آمریکا

بنیان‌گذار: کنت لی

دفتر مرکزی: هیوستون، تگزاس، آمریکا

اعلام ورشکستگی: ۲ دسامبر ۲۰۰۱

درآمد آخرین سال (۲۰۰۰): ۱۰۱ میلیارد دلار

تعداد کارکنان: نزدیک به ۲۲,۰۰۰ نفر

تارنما: www.enron.com

این شرکت پیش از رسوایی و ورشکستگی در ۲۰۰۱ یکی از غول‌های انرژی آمریکا و جهان بود. مجله‌ی فورچون، شش سال پی‌پی‌ای انران را

بیش‌تری را گزارش می‌کردند تا قیمت سهام شرکت را روی نمودارهای وال‌استریت به پرواز درآورند. در اوت ۲۰۰۰، قیمت سهام شرکت به بالاترین مبلغ خود رسید و ۹۰ دلار برای هر سهم را تجربه کرد. همین‌جا بود که شماری از اعضای اجرایی هیات مدیره که از پوشالی بودن سودهای شرکت آگاه بودند به‌طور پنهانی شروع به فروختن سهام خود در بالاترین قیمت‌ها کردند و در همان هنگام بی‌شرمانه مردم و سرمایه‌گذاران را تشویق به خرید سهام شرکت می‌کردند و افزایش قیمت هر سهم به ۱۳۰ و ۱۴۰ دلار را نوید می‌دادند! ولی پس از این که مدیران شرکت سهام خود را آب کردند، سقوط شدید قیمت سهام آغاز شد. کنت لی -بنیان‌گذار، رئیس هیات مدیره، و مدیرعامل انران- هم‌چنان تلاش می‌کرد اوضاع را آرام کند. وی در اعلامیه‌ها و مصاحبه‌های خود سرمایه‌گذاران را به آرامش فرامی‌خواند و همواره می‌گفت ما در مسیر درست گام برمی‌داریم!! ولی فاجعه آغاز شده بود و بازگشتی در کار نبود.

همان‌گونه که انتظار می‌رفت این رسوایی تنها نام انران را لکه‌دار نکرد، بلکه موجی از انتقادهای بسیار جدی را به سوی حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی روانه کرد. یکی از بزرگ‌ترین قربانیان این انتقادات و پیگردهای قانونی، آرتور اندرسن، ابرسازمان

"مبتکرترین شرکت آمریکا" نامیده بود. درآمد آخرین سال مالی این شرکت مبلغ افسانه‌ای ۱۰۱ میلیارد دلار را نشان می‌داد! ولی در پایان ۲۰۰۱، برملا شد وضعیت مالی گزارش‌شده‌ی شرکت در واقع با تقلب‌های حسابداری برنامه‌ریزی‌شده، ابتکاری، و سامانه‌مندی حفظ شده است. پس از آن، همواره از انران به‌عنوان نماد تقلب حسابداری شرکتی یاد می‌شود. در پی این رسوایی مالی مفتضح تاریخی، انران وادار به اعلام ورشکستگی شد که تا آن تاریخ بزرگ‌ترین ورشکستگی تاریخ آمریکا به شمار می‌رفت و قیمت هر سهم آن از ۹۰ دلار به زیر یک دلار کاهش یافت! البته بعدها اعلام ورشکستگی وردکام در ۲۰۰۲ و لیمن برادرز در ۲۰۰۸ این رکورد تاریخی را شکستند.

ماجرای این تقلب که در واقع یک ابردفتربازی هنگفت به شمار می‌رود از این قرار بود که بیش‌تر درآمدها و سودهای گزارش‌شده‌ی انران در نتیجه‌ی معامله با واحدهای تجاری خاص منظوره‌ی زیر کنترل این شرکت بود. یعنی، بسیاری از بدهی‌ها و زیان‌های انران در صورت‌های مالی خودش گزارش نمی‌شدند. این واحدها عمدتاً شرکت‌های برون‌مرزی بودند. از این رو، مدیران انران با خیالی آسوده بسیاری از این تقلب‌ها را از راه بازی با ارزش‌های گوناگون انجام می‌دادند و در هر دوره‌ی مالی سودهای واهی

آدلفیا (۲۰۰۲)

Adelphia

صنعت: ارتباطات (تلویزیون کابلی، اینترنت، و تلفن راه دور)

نماد سهام در بورس سهام نزدک: ADELQ

حسابرس: دیلویت اند تاش

بنیان‌گذاری: ۱۹۵۲، آمریکا

بنیان‌گذار: جان رایگس

دفتر مرکزی: کلرادو، آمریکا

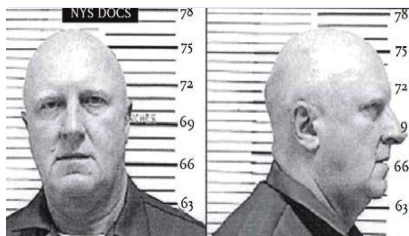
اعلام ورشکستگی: ۳۱ جولای ۲۰۰۶

درآمد آخرین سال (۲۰۰۳): ۳/۶۱ میلیارد دلار

در ۱۹۵۲ آدلفیا به عنوان یک تلویزیون کابلی در پنسیلوانیای آمریکا راه‌اندازی شد و پس از آن خدمات اینترنتی و تلفن راه دور را نیز به خدمات خود افزود. این شرکت هنگامی که در ۲۰۰۲، به دلیل فساد مالی وادار به اعلام ورشکستگی شد، پنجمین شرکت تلویزیون کابلی بزرگ آمریکا بود. آن هنگام، خسارت مالی اعتباردهندگان آدلفیا مبلغی نزدیک به ۱۵۰ میلیون دلار برآورد شده بود.

در این رسوایی مالی پنج تن از مقامات شرکت از سوی دادگاه تحت پیگرد قضایی قرار گرفتند که سرانجام دو نفر از آنان به نام‌های جان رایگس (بنیان‌گذار شرکت) و تیموتی رایگس (پسر بزرگ جان) محکوم شدند. جان و تیموتی رایگس دوران محکومیت زندان خود را از ۱۳ اوت ۲۰۰۷ آغاز کردند. جان به ۱۵ سال و تیموتی به ۲۰ سال زندان محکوم شدند.

مقامات فدرال ثابت کردند جان و تیموتی رایگس با استفاده از سامانه‌های پیچیده‌ی مدیریت نقد، منابع مالی شرکت را بین شرکت‌های خانوادگی گوناگون وابسته به خود توزیع کرده‌اند و از این راه بر دزدی ۱۰۰ میلیون دلاری به نفع خود سرپوش گذاشته‌اند. آن هنگام، نیویورک تایمز یادآور شد این تقلب به طور قابل ملاحظه‌ای با دیگر رسوایی‌های حسابداری هم‌چون انران و وردکام تفاوت دارد. به گفته‌ی تحلیل‌گر این روزنامه، یکی از ویژگی‌های متمایز این تقلب نسبت به دیگر تقلب‌های وال‌استریت این بود که رایگس‌ها سهام خود را فروخته بودند. یعنی، به نظر می‌رسد رایگس‌ها تنها می‌خواستند پیش از بازگرداندن پول‌های دزدی

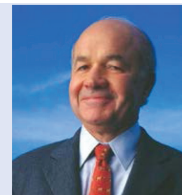
دنيس كوزلوسكى، مدیرعامل پیشین تایکو، که به اتهام چپاول شرکت برای منافع شخصی محکوم شد.

روبرو شد که مدیرعامل آن، دنيس كوزلوسكى، و گروه مدیریت ارشد متهمان اصلی آن بودند.

كوزلوسكى و مدیرمالی شرکت، مارک اچ سوارتز، به دزدی بیش از ۱۵۰ میلیون دلار از شرکت متهم شدند. البته طی برگزاری دادگاه، این دو مدعی شدند هیات مدیره‌ی شرکت این مبلغ را به عنوان پاداش به آنان پرداخته است. در پی این رسوایی بزرگ، كوزلوسكى استعفا داد و مدیرعامل پیشین تایکو، جان اف فورت، موقتا عهده‌دار مقام مدیرعاملی شد. در ۱۷ ژوئن ۲۰۰۲، تایکو علیه مارک اچ سوارتز، و فرانک ای ولش، عضو هیات مدیره‌ی شرکت، اقامه‌ی دعوی کرد. بعدتر نیز در زمان مدیرعاملی ادوارد دی برین، شرکت یک بازرسی دومرحله‌ای را در ارتباط با اقدامات كوزلوسكى انجام داد که در نتیجه‌ی آن سرانجام در ۶ سپتامبر و ۱۲ دسامبر ۲۰۰۲ دو شکایت جداگانه علیه دنيس كوزلوسكى و مارک اچ سوارتز به دادگاه تسلیم شد. در رسیدگی به این شکایت‌ها بسیاری از مدیران و کارکنان تایکو نیز از سوی دادگاه مورد پیگرد قضایی قرار گرفتند.

حرفه‌ای‌های پیش‌گیری از تقلب و وکلا برای این که نشان دهند چگونه مدیران و اعضای اجرایی هیات مدیره هنگام ارتکاب تقلب بیش‌تر از زیردستان‌شان برای شرکت زیان به بار می‌آورند، اغلب به مهمانی جشن تولد ۲ میلیون دلاری كوزلوسكى برای چهل‌سالگی همسرش اشاره می‌کنند. با این که تایکو تنها نیمی از هزینه‌ی این جشن را پرداخت کرده بود، و وکلای كوزلوسكى در دفاعیات خود در دادگاه مدارک ارائه کردند که این هزینه‌ها قانونی است زیرا آن مهمانی هم‌چون یک "گردهم‌آیی اداری" بوده است، ولی قاضی دادگاه قانع نشده بود.

کنت لی (۱۵ آوریل ۱۹۴۲ - ۵ جولای ۲۰۰۶)
طی هفده سال (از ۱۹۸۵ تا ۲۰۰۲)، به جز چند ماه در ۲۰۰۰ که جفری اسکیلینگ مدیرعامل بود، هم‌زمان ریاست هیات مدیره و مدیرعاملی انران را بر عهده داشت. وی به دلیل نقشی اصلی که در رسوایی انران داشت به ۴۵ سال زندان محکوم شد ولی در ۲۰۰۶ در ۶۴ سالگی درگذشت.

حسابداری و حسابرسی و یکی از پنج غول حسابداری آن سال‌ها (در کنار پرایس‌واتر‌هاوس کوپرز، دیلویت، کی‌پی‌ام‌جی، و ارنست اند یانگ) بود که در کمال ناباوری با ۸۵۰۰۰ کارمند و بیش از ۹ میلیارد دلار درآمد (در ۲۰۰۲) ورشکست شد و به تاریخ پیوست.

تایکو اینترنشنال (۲۰۰۲)

tyco

صنعت: چندرشته‌ای، در سه شاخه‌ی اصلی:

۱. خدمات و محصولات امنیتی الکترونیکی،
۲. محصولات آتش‌نشانی، و
۳. کنترل جریان.

نماد سهام در بورس سهام نیویورک: TYC

یکی از ۵۰۰ شرکت شاخص S&P

حسابرس: پرایس‌واتر‌هاوس کوپرز

بنیان‌گذاری: ۱۹۶۲، سوئیس

بنیان‌گذار: آرتور جی گنجوا

دفتر مرکزی: شافهاوسن، سوئیس؛ و نیوجرسی، آمریکا
درآمد آخرین سال (۲۰۱۱): ۱۷/۳۵ میلیارد دلار

تعداد کارکنان: نزدیک به ۱۰۶٫۰۰۰ نفر

تارنما: www.tyco.com

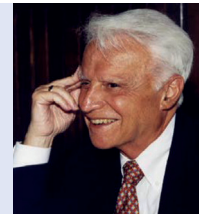
در سال مالی ۲۰۰۲ با این که تایکو درآمدی نزدیک به ۳۵ میلیارد دلار به‌دست آورده بود ولی به دلیل تحمل زیان‌های گوناگون سرانجام زیانی به مبلغ ۷ میلیارد دلار اعلام کرد و قیمت سهام‌اش به شدت کاهش یافت، شرکت در آن سال افزون بر این نابه‌سامان مالی، با یک رسوایی بزرگ مالی نیز

شواهد مربوط به آن را پنهان کنند. البته، بدیهی است این کار خلاف قانون بود.

تیموتی رایگس، پسر بنیان‌گذار آدلفیا و از مدیران ارشد این شرکت که به جرم تقلب به ۲۰ سال زندان محکوم شد

جان رایگس، بنیان‌گذار آدلفیا که به جرم تقلب به ۱۵ سال زندان محکوم شد

پس از ورشکستگی آدلفیا، کسب‌وکار تلفن راه دور این شرکت با ۱۱۰٫۰۰۰ مشترک در ۲۷ ایالت آمریکا به مبلغ ۱٫۲ میلیون دلار به شرکت تلفن پایونیر فروخته شد؛ و در ۳۱ جولای ۲۰۰۶ بیش‌تر دارایی‌های درآمدزای آدلفیا در ازای واگذاری سهام به سهام‌داران آن از سوی شرکت تلویزیون کابلی تایم وارنر تحصیل و آدلفیا به‌طور کامل از صحنه‌ی کسب‌وکار آمریکا ناپدید شد. البته، این شرکت هم‌اکنون با ۲۷۵ نفر کارمند وجود دارد و تنها کارهای مربوط به تصفیه‌ی شرکت را پیگیری می‌کند.

پریگترین سیستمز (۲۰۰۲)

صنعت: نرم‌افزار رایانه‌ای
نماد سهام در بورس سهام نیویورک: PRGN
حسابرس: کی‌پی‌ام‌جی
بنیان‌گذاری: ۱۹۸۱، آمریکا
بنیان‌گذاران و نخستین کارکنان: کریس کول، گری استوری، اد بک، کوین کیس، و ریچارد دایدریش
دفتر مرکزی: کالیفرنیا، آمریکا
اعلام ورشکستگی: ۲۳ سپتامبر ۲۰۰۲

در ۲۰۰۴ وقتی کیفرخواست تهیه‌شده علیه ۸ نفر از اعضای اجرایی هیات مدیره‌ی پیشین، یکی از حساب‌رسان مستقل پیشین، و دو نفر از شرکای تجاری برون‌سازمانی پریگترین سیستمز به اتهام دسیسه‌چینی برای ارتکاب تقلب اوراق بهادار چندمیلیون دلاری منتشر شد، فعالان بورس اوراق بهادار نیویورک در بهت فرو رفتند. این

کیفرخواست نتیجه‌ی بازرسی‌های انجام‌شده از سوی اداره‌ی بازرسی فدرال (FBI) و کمیسیون اوراق بهادار و بورس آمریکا بود.

در ۲۰۰۳، کمیسیون اوراق بهادار و بورس آمریکا این شرکت را به اتهام تقلب مالی هنگفت با هدف بیش‌نمایی درآمدها و باد کردن قیمت سهام جرمه کرده بود. پریگترین سیستمز، بدون تأیید یا رد این اتهام، پرداخت این جرمه را پذیرفته بود. در ۲۰۰۲ نیز این شرکت علیه حسابرس خود، موسسه‌ی آرتور اندرسن، به دلیل خسارت ۱ میلیون دلاری حسابرسی نادرست که منجر به ۲۵۰ میلیون دلار بیش‌نمایی درآمد شرکت در سال‌های مالی ۲۰۰۲-۲۰۰۰ شده بود اقامه‌ی دعوی کرد.

در ۲۰۰۸، مدیرعامل پیشین شرکت، استفن پارکر گاردنر، به اتهام نقش مجرمانه‌ای که در تقلب منجر به ورشکستگی شرکت داشت به ۸ سال و یک ماه زندان محکوم شد. ولی رئیس پیشین هیات مدیره‌ی شرکت، جان موریس، با این که طی دوره‌ی وقوع این تقلب بیش از ۸۰۰ میلیون دلار سهام خود در شرکت را فروخته بود به دلیل نبود شواهد کافی از سوی دادگاه تبرئه شد.

پریگترین سیستمز در ۲۳ سپتامبر ۲۰۰۲ پس از اخراج نزدیک به ۱٫۴۰۰ نفر از کارکنان خود اعلام ورشکستگی کرد که منجر به از دست رفتن بیش از ۴ میلیارد دلار از حقوق سهام‌داران آن شد. البته این شرکت پس از تجدید سازمان در اوت ۲۰۰۳ از شمول فصل ۱۱ (مقررات ورشکستگی آمریکا) بیرون آمد.

وردکام (۲۰۰۲)

صنعت: مخابرات
نماد سهام در بورس سهام نزدک (پیش از ورشکستگی): WCOM
نماد سهام در بورس سهام نزدک (پس از ورشکستگی): MCIP
حسابرس: آرتور اندرسن
بنیان‌گذاری: ۱۹۸۳، می‌سی‌سی‌پی، آمریکا
بنیان‌گذار: برنارد ابرز
اعلام ورشکستگی: ۲۱ جولای ۲۰۰۲
تعداد کارکنان: نزدیک به ۱۷٫۰۰۰ نفر

در ۱۹۸۳ این شرکت با نام ال‌دی‌اس و با

تمرکز بر ارائه‌ی خدمات مخابراتی راه دور در می‌سی‌سی‌پی آمریکا راه‌اندازی و در ۱۹۸۹ با

برنارد ابرز (زاده‌ی ۲۷ اوت ۱۹۴۱، کانادا) یکی از بنیان‌گذاران، سهام‌داران، و مدیرعامل پیشین وردکام که به دلیل تقلب به ۲۵ سال زندان محکوم شد. وی مدرک کارشناسی فیزیک و دکترای افتخاری حقوق از کالج می‌سی‌سی‌پی دارد.

سینتیا کوپر (کارشناس ارشد حسابداری، حسابدار رسمی، حسابرس رسمی سامانه‌های اطلاعات، و بازرس رسمی تقلب) حسابرس داخلی وردکام که تقلب این شرکت را افشا کرد.

ادونتیج کامپانیز ادغام شد. در ۱۹۹۵ نام شرکت به ال‌دی‌اس وردکام و پس از آن به وردکام تغییر کرد. در دهه‌ی ۱۹۹۰ این شرکت پس از چند ادغام به سرعت بزرگ شد و سهم مناسبی از بازار مخابرات آمریکا را به خود اختصاص داد. ادغام انجام‌شده در ۱۰ نوامبر ۱۹۹۷ بین وردکام و ام‌سی‌آی کامیونیکیشن به مبلغ ۳۷ میلیارد دلار بزرگ‌ترین ادغام تاریخ آمریکا تا آن تاریخ بود.

برنارد ابرز، مدیرعامل شرکت، که بخش قابل توجهی از سهام شرکت را داشت در اثر افزایش قیمت سهام به ثروتی افسانه‌ای دست یافته بود. ولی در ۲۰۰۰ که صنعت مخابرات با رکودی غیرمنتظره روبرو شد و وزارت دادگستری آمریکا نیز با طرح ادغام وردکام و اسپیریت مخالفت کرد قیمت سهام وردکام کاهش چشم‌گیری پیدا کرد. ابرز که برای تأمین مالی کسب‌وکار اقتصادی دیگرش سهام خود در وردکام را نزد بانک‌ها وثیقه گذاشته بود، پس از کاهش قیمت این سهام از سوی بانک‌های وام‌دهنده زیر فشار بود که حاشیه‌ی ایمنی مورد نظر آن‌ها را افزایش دهد. از این رو، برنارد ابرز در ۲۰۰۱ هیات مدیره‌ی وردکام را متقاعد کرد تا به او وام شرکتی بدهند و به مبلغی بیش از ۴۰۰ میلیون دلار حاشیه‌ی ایمنی وام‌های دریافتی وی از بانک‌ها را ضمانت کنند. هیات مدیره به این کار می‌خواست نیاز ابرز به فروش سهام وردکام را برطرف کند. البته این راهبرد شکست خورد و ابرز در آوریل ۲۰۰۲ از مدیرعاملی شرکت کناره‌گیری کرد.

افزون بر مورد بالا، بعضی از مدیران ارشد

وردکام از ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۲ با به کارگیری روش های حسابداری متقلبانه تلاش می کردند تا روند کاهشی سود شرکت را پنهان کنند و با دفترپزی نمای مناسبی از سودآوری و رشد مالی شرکت را به نمایش بگذارند و از قیمت سهام آن پشتیبانی کنند. این تقلب عمدتا از دو راه انجام می شد: ۱. به حساب دارایی منظور کردن "بهاگان خط (خطوط ارتباطی) (هزینه ای اتصال متقابل با شرکت های مخابراتی دیگر) به جای آن که به هزینه منظور شوند؛ و ۲. بیش نمایی درآمدها با ثبت های حسابداری نادرست از محل "حساب های درآمد تسهیم نشده ی شرکتی". ولی سرانجام، در ۲۰۰۲ گروه کوچکی از حسابرسان داخلی وردکام به سرپرستی سینتیا کوپر که به طور پنهانی و گاه تا پاسی از شب این تقلب را بررسی می کردند، به یک باره در سوت خود دمیدند و این ابردفتیزی بی نظیر در تاریخ گزارشگری مالی آمریکا را برملا کردند. مبلغ این تقلب نزدیک به ۳٫۸ میلیارد دلار بود که در آن هنگام بزرگترین تقلب تاریخ آمریکا به شمار می رفت. کوپر پس از این افشاجری به شهرتی جهانی دست یافت و از سوی مجله ی تایمز به همراه شرون و تکیون افشاگر تقلب انران و کالین راولی از افبی آی با لقب "افشاگران (The Whistleblowers)" به عنوان شخصیت های سال ۲۰۰۲ اعلام شدند. وی هم اکنون یک شرکت مشاوره ای خصوصی دارد و در سخن رانی های پرشماری، به ویژه برای دانش آموزان و دانش جویان، از تجارب خود می گوید. کتاب کوپر درباره ی زندگی خود و تقلب وردکام در ۲۰۰۸ منتشر شد. وی در اقدامی تحسین برانگیز عواید این کتاب را به دانشگاه ها اهدا کرد تا آن را در آموزش اخلاق صرف کنند.

اندکی پس از افشای این تقلب، کارگروه حسابرسی و هیات مدیره ی شرکت بررسی این تقلب را در دستور کار خود قرار دادند؛ اسکات سولیوان، مدیر مالی شرکت، برکنار شد؛ دیوید مایر، بازرس شرکت، استعفا داد؛ و کمیسیون اوراق بهادار و بورس آمریکا از ۲۶ ژوئن ۲۰۰۲ بازرسی این تقلب را در دستور کار خود قرار داد. در پایان ۲۰۰۳، برآورد شد دارایی های شرکت نزدیک به ۱۱ میلیارد دلار بیش نمایی شده است!

در ۲۱ جولای ۲۰۰۲ وردکام اعلام ورشکستگی کرد. این ورشکستگی، تا سپتامبر ۲۰۰۸ و اعلام ورشکستگی دو شرکت لیمن برادرز و واشینگتن موجوال (به

فاصله ی ۱۱ روز از یکدیگر) بزرگترین ورشکستگی تاریخ آمریکا به شمار می رفت. پس از آن، این شرکت دوباره با ام سی ای کامیونیکیشن ادغام شد و شرکت ام سی آی پدید آمد. در ۶ ژانویه ی ۲۰۰۶ نیز این شرکت از سوی ورژن کامیونیکیشن تحصیل شد و هم اکنون یکی از شرکت های فرعی آن به شمار می رود.

قانون ساربنز-آکسلی، آمریکا، ۲۰۰۲

مایکل آکسلی (راست) نماینده ی جمهوری خواه از اوهایو، و پاول ساربنز (چپ) سناتور دموکرات از مریلند

پس از رسوایی انران، تایکو اینترنشنال، آدلفیا، پریگرین سیستمز، و وردکام، پاول ساربنز سناتور دموکرات از مریلند و مایکل آکسلی نماینده ی جمهوری خواه مجلس نمایندگان از اوهایو از قانونی پشتیبانی کردند که در سنا به عنوان "قانون اصلاح حسابداری شرکت های عام و محافظت از سرمایه گذار" و در مجلس نمایندگان با عنوان "قانون حسابداری و مسئولیت پذیری شرکتی و حسابرسی" مطرح شد. این قانون سرانجام در ۳۰ جولای ۲۰۰۲ به امضای جورج دابلیو بوش رئیس جمهور آمریکا رسید و امروزه با عنوان "قانون ساربنز-آکسلی" یا "ساکس (SOX)" شناخته می شود.

پارمالات (۲۰۰۳)

صنعت: غذایی (فرآورده های شیر، آب میوه، و چای)

نماد سهام در بورس سهام ایتالیا: PLT

حسابرس: گرنٹ تورنتن (لندن، انگلستان)

بنیان گذاری: ۱۹۶۱، ایتالیا

بنیان گذار: کالیستو تنزی

دفتر مرکزی: کالچیو، ایتالیا

درآمد آخرین سال (۲۰۱۰): ۴/۴ میلیارد یورو

تعداد کارکنان: نزدیک به ۱۴٫۰۰۰ نفر

کالیستو تنزی، دانش جوی ترک تحصیل کرده ی ۲۲ ساله، در ۱۹۶۱ این شرکت را بنیان نهاد. تنزی یک کارخانه ی کوچک پاستوریزه کردن شیر در پارمای ایتالیا راه انداخت و طی دو دهه آن کارخانه ی کوچک را به یک شرکت چندملیتی و پارمالات را به یک نشان تجاری شناخته شده در صنایع غذایی و فرآورده های شیری دنیا تبدیل کرد. سهام این شرکت در ۱۹۹۰ در بورس سهام میلان پذیرفته شد و قیمت آن در ۲۲ آوریل ۲۰۰۲ به بالاترین مبلغ از آغاز به کار آن افزایش یافت طوری که ارزش کل پارمالات به مبلغ چشم گیر ۳٫۷ میلیارد یورو رسید. در آن تاریخ ۳۰٫۰۰۰ نفر در ۳۰ کشور جهان در این ابرسازمان بین المللی کار می کردند. پارمالات هم چنین مالک باشگاه های فوتبال پارمای ایتالیا، و پالماس برزیل، و پشتیبان مالی، پدرو دینیز، راننده ی برزیلی مسابقه ی ماشین رانی فرمول یک پارما بود.

پارمالات از ۱۹۹۷ و در پی چند ادغام بزرگ وارد بازارهای مالی بزرگ جهان شد. ولی از ۲۰۰۱ بسیاری از بخش های جدید شرکت زیان ده شدند و، از این رو، تامین مالی شرکت تا اندازه ی زیادی به استفاده از اوراق مشتقه معطوف شد که به نظر می رسید دست کم بخشی از هدف این کار پنهان کردن زیان ها و بدهی های شرکت بود. در فوریه ی ۲۰۰۳، مدیر مالی شرکت، فاوستو تونا، به طور غیرمنتظره ای آگهی فروش ۵۰۰ میلیون یورو اوراق قرضه را منتشر کرد. این کار موجب شگفتی بازارهای مالی و مدیرعامل پارمالات، کالیستو تنزی، شد؛ تا اندازه ای که تنزی بی درنگ تونا را وادار به استعفا کرد. پس از تونا، آلبرتو فراریز مدیر مالی شرکت شد. وی بعدها در مصاحبه با مجله ی تایم

نشان باشگاه فوتبال پالماس (برزیل).

نشان باشگاه فوتبال پارما (ایتالیا)

پدرو دینیز، راننده ی برزیلی مسابقات ماشین رانی فرمول یک پارما، بهره مند از پشتیبانی مالی شرکت پارمالات

از نداشتن دسترسی به بعضی از دفاتر قانونی شرکت پس از گمارده شدن به مقام مدیریت مالی پارامالت ابراز شگفتی کرده بود! به گفته‌ی وی فقط رئیس حسابداری شرکت، لوچیانو دل‌سولدو، به این دفاتر دسترسی داشت. فرایز بررسی‌هایی را آغاز کرد و رفته رفته به مبلغ جمع بدهی‌های شرکت مشکوک شد تا جایی که به این برآورد رسید که احتمالاً مبلغ واقعی بدهی‌های شرکت بیش از دو بار مبالغ ثبت‌شده است.

گرت تورنتن

موسسه‌ی حسابرسی و خدمات مالی گرت تورنتن (لندن، انگلستان)، با ۳۰۰۰ کارمند و نزدیک به ۴ میلیارد دلار درآمد سالانه، نام این موسسه پس از رسوایی پارامالت بر سر زبان‌ها افتاد. ولی سرانجام، در ۲۰۰۷ از همه‌ی اتهامات مربوط تبرئه شد.

پارامالت در حالی که رهبر تولید شیر فرامادی (UHT) جهان بود، با رسوایی مالی هنگفتی روبرو شد که همه‌ی دیدگان را به سوی خود خیره کرد. در سپتامبر ۲۰۰۳، طرح تأمین مالی ۳۰۰ میلیون یورویی شرکت با ناکامی روبرو شد و پس از آن قیمت سهام شرکت نیز به شدت سرازیر شد. مدیر مالی شرکت بی‌درنگ کناره‌گیری کرد و رئیس حسابداری به جای وی گمارده شد، ولی او نیز یک‌ماه پس از آن وادار به کناره‌گیری شد. اوضاع مالی شرکت به اندازه‌ای ناگوار بود که حتی کالیستو تنزی-بنیان‌گذار، رئیس هیات مدیره، و مدیرعامل پارامالت-نیز برای رهایی شرکت از همه‌ی مقام‌های خود کناره‌گیری کرد و انریکو باندی، مدیر سرشناس ایتالیایی که توانایی‌هایش در تجدید ساختار سازمان‌های بیمار مالی زبان‌زد همگان بود به هم‌کاری فراخوانده شد.

در حالی که پارامالت با مسائل مالی پیچیده‌ای دست به گریبان بود، بانک آمریکا نیز سندی را منتشر کرد که نشان می‌داد حساب بانک یکی از شرکت‌های فرعی پارامالت دست‌کاری شده است. این‌جا بود که سیلیو برلوسکونی، نخست‌وزیر ایتالیا، دستور انجام بازرسی‌های

گسترده درباره‌ی این تقلب را صادر کرد و انریکو باندی را به‌عنوان مدیر رهایی‌بخش شرکت به کار گمارد.

در اثر این تقلب و فساد مالی پول‌های هزاران سرمایه‌گذار بر باد رفت و هرگز نتوانستند آن‌ها بازبافت کنند. شرکت نیز از نظر قانونی وادار به اعلام ورشکستگی

کالیستو تنزی (زاده‌ی ۱۷ نوامبر ۱۹۳۸، ایتالیا) بنیان‌گذار، رئیس هیات مدیره، و مدیرعامل پیشین پارامالت که پس از رسوایی مالی این شرکت از سوی دادگاه‌های ایتالیا مجموعاً به ۳۵ سال زندان محکوم شد.

انریکو باندی (زاده‌ی ۵ اکتبر ۱۹۳۴، ایتالیا)، مدیر سرشناس ایتالیایی، رئیس هیات مدیره‌ی پیشین باشگاه فوتبال پارما، و مدیرعامل فعلی پارامالت

شد. البته در نتیجه‌ی کمک‌های دولت ایتالیا پارامالت توانست نشان تجاری خود را حفظ کند و پس از آن به کار خود ادامه دهد. هم‌اکنون، پارامالت رسوایی نه سال پیش را پشت سر گذاشته و امروزه فعالیت‌های خود را در اروپا، آمریکای شمالی، استرالیا، چین، و آفریقای جنوبی گسترش داده است. این شرکت در ۲۰۱۱ از سوی گروه فرانسوی لکتلیس تحصیل شد و هم‌اینک یکی از شرکت‌های فرعی آن به شمار می‌رود.

شرکت سرمایه‌گذاری برنارد آل میداف (۲۰۰۸)

صنعت: سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار

حسابرس: فرایلینگ اند هورویتز

بنیان‌گذاری: ۱۹۶۰

بنیان‌گذار: برنارد آل میداف

دفتر مرکزی: نیویورک، آمریکا

اعلام ورشکستگی: دسامبر ۲۰۰۸

مبلغ برآوردی تقلب: نزدیک به ۶۵ میلیارد دلار

بزرگ‌ترین تقلب تاریخ با استفاده از ترفند پانزی که در دهه‌های پایانی سده‌ی بیستم آغاز و در نخستین سال‌های هزاره‌ی سوم فاش شد، تقلبی هنگفت و شگفت‌آور بود که از سوی برنارد میداف، یکی از نام‌دارترین و معتمدترین افراد بازار سرمایه‌ی آمریکا و جهان انجام

شد. میداف که چند دهه نماد پایداری و خوش‌نامی در بازارهای مالی بود پیشینه‌ی ریاست هیات مدیره‌ی بورس نزدک را هم در کارنامه‌ی خود داشت و در واقع نوآوری راه‌اندازی این بورس از اندیشه‌ی وی تراش شده بود.

ترفند پانزی که به نام چارلز پانزی، متقلب ایتالیایی تبار آمریکا، شناخته می‌شود؛ روشی متقلبانه برای گردآوری سرمایه‌های عمومی با اعلام نرخ‌های سود غیرعادی است. در این ترفند، فرد یا سازمان متقلب، بدون سودآوری از کسب‌وکاری مشخص، در

برنارد آل میداف (زاده‌ی ۲۹ آوریل ۱۹۳۸، نیویورک) رئیس هیات مدیره‌ی پیشین بورس نزدک و متهم اصلی بزرگ‌ترین تقلب مالی تاریخ به روش پانزی

واقع سود سرمایه‌گذاران قدیمی‌تر را از محل آورده‌ی سرمایه‌گذاران جدید تأمین می‌کند.

برنارد لاورنس میداف در ۲۹ آوریل ۱۹۳۸ در محله‌ی کویینز شهر نیویورک زاده شد. نیاکان‌اش یهودیان مهاجر از لهستان، رومانی، و اتریش بودند. پدرش، رالف میداف، نخست‌لوله‌کش بود و پس از آن کارگزار خرید و فروش سهام شد. برنارد بیست و دو ساله در ۱۹۶۰ از دانشکده‌ی هوفسترا مدرک کارشناسی علوم سیاسی خود را دریافت کرد. یک‌سال پس از آن در دانشکده‌ی حقوق بروکلین نام‌نویسی کرد اما تحصیل در آن‌جا را ادامه نداد.

میداف شرکت سرمایه‌گذاری خود را در ۱۹۶۰ راه انداخت و تا ۱۱ دسامبر ۲۰۰۸ که بازداشت شد رئیس هیات مدیره‌ی آن بود. شرکت میداف با ۵ هزار دلار سرمایه آغاز به کار کرد. پس از آن، ۵۰ هزار دلار وام به کمک پدر همسرش، که حسابدار بود، برای شرکت تأمین کرد. پدر همسر میداف هم‌چنین پول شماری از دوستان و افراد خانواده‌ی خود را نیز جذب شرکت میداف کرد و به کسب و کار آن شرکت رونق بخشید. این شرکت در آغاز کار خود بازارهای ثانویه‌ای را با به‌کارگیری فن‌آوری رایانه‌ای برای عرضه و تقاضای سهام پدید آورد. این سامانه‌ها پس از گسترش، مبنایی برای راه‌اندازی بورس نزدک شدند. شرکت سرمایه‌گذاری میداف در ۲۰۰۸ بزرگ‌ترین بازارگردان بورس نزدک و شش‌امین بازارگردان وال استریت بود.

نگرانی‌ها درباره‌ی کسب و کار میداف از ۱۹۹۹ پدیدار شد. در آن سال، یک ریاضی‌دان و تحلیل‌گر

مالی به نام هری مارکوپولوس به کمیسیون اوراق بهادار و بورس آمریکا اعلام کرد به باور وی از دیدگاه ریاضی به دست آوردن سودی که شرکت میداف ایجاد می کند از راه های قانونی نشدنی است. البته هشدارهای پی در پی مارکوپولوس به مقام های مسئول همگی نادیده گرفته شدند. او حتی کتابی به نام "هیچ کس گوش نمی دهد" منتشر کرد و در آن کتاب تلاش های ده ساله ی خود و هم کارانش را برای هشدار دادن به دولت، صنعت مالی، و رسانه ها درباره ی تقلب میداف شرح داد. طی برگزاری دادگاه محاکمه ی میداف مشخص شد شرکت وی نزدیک به سی سال تنها به گردآوری منابع مالی از سرمایه گذاران می پرداخته و سود سرمایه گذاران قدیمی تر با آورده ی سرمایه گذاران تازه وارد پرداخت شده است. میداف حتی برای جلب هر چه بیش تر اعتماد سرمایه گذاران دستور داده بود تنها سرمایه گذارانی می توانند در این شرکت سرمایه گذاری کنند که یک معرف معتبر داشته باشند و از پذیرفتن سرمایه ی افرادی که معرف نداشتند خودداری می شد! این تشنگی سرمایه داران برای سرمایه گذاری در شرکت میداف را افزون می کرد و در واقع شریک بودن در این شرکت نوعی اعتبار به شمار می رفت. از آن جا که شرکت میداف طی این سال ها حتی در بدترین شرایط نیز به سرمایه گذاران خود سود نسبتاً پایداری (حدود یک درصد در ماه) پرداخت کرده بود، نزد فعالان بازارهای مالی بین المللی، نام این شرکت نماد پایداری به شمار می رفت و شرکت او را جزیره ای آرام در اقیانوس متلاطم بازارهای مالی می دانستند. اما واقعیت چیز دیگری بود. مطابق دادخواست کمیسیون اوراق بهادار و بورس علیه دو تن از کارمندان میداف به نام های آنت بونجیورنو و ژوان کروی، این دو بر مبنای نرخ بازدهی که میداف برای هر مشتری به آنان اعلام می کرد برای آن مشتریان گزارش های ساختگی خرید و فروش تهیه می کردند. مطابق این دادخواست، بونجیورنو این گزارش ها را با یک نرم افزار رایانه ای تهیه می کرد. میداف اقرار کرد از نخستین سال های دهه ی ۱۹۹۰ به ترفند متقلبانه ی پانزی رو آورده است، ولی بازرسان ایالتی بر این باور بودند که آغاز این تقلب از دهه ی ۱۹۸۰ بوده است.

میداف سرانجام پس از وقوع بحران بزرگ مالی در ۲۰۰۸ و هجوم سرمایه گذاران برای دریافت سرمایه های خود، در مارس ۲۰۰۹ پس از ده ها سال کلاهبرداری بازداشت و به ۱۱ جرم فدرال متهم شد، و سرانجام در ۲۹ ژوئن ۲۰۰۹ به ۱۵۰ سال زندان محکوم شد. مطابق اسناد دادگاه، سرمایه ی هنگفتی که هزاران سرمایه گذار در نتیجه ی طرح متقلبانه ی وی از دست دادند - اصل پول و سود آن - مبلغ باور نکردنی ۶۵ میلیارد دلار بود! برای این که هنگفتی این مبلغ را در

ذهن تان تجسم کنید کافی است بدانید چیزی نزدیک به ارزش کل بازار بورس اوراق بهادار تهران در پایان ۱۳۹۰ (با دلار ۱۹۰۰۰ ریالی) بود.

لیمن برادرز (۲۰۱۰)

LEHMAN BROTHERS

صنعت: خدمات مالی

نماد سهام در بورس سهام نیویورک: LEH

حسابرس: ارنست اند یانگ

بنیان گذاری: ۱۸۵۰، آلباما، آمریکا

بنیان گذار: برادران لیمن (هنری، مانوئل، و مایر)

دفتر مرکزی: نیویورک، آمریکا

اعلام ورشکستگی: ۲۰۰۸

هنگامی که هنری لیمن در ۱۸۴۴ از باواریای آلمان به آلبامای آمریکا مهاجرت کرد تنها ۲۳ سال داشت. او یک خشکیار فروشی راه انداخت و پس از آمدن برادرانش امانوئل در ۱۸۴۷ و مایر در ۱۸۵۰ هر سه با هم شرکت لیمن برادرز را بنیان نهادند. این شرکت تا ۱۹۶۹ به صورت خانوادگی اداره می شد ولی با گسترش مالکیت و فعالیت های آن تبدیل به یک شرکت خدمات مالی جهانی شد که پیش از اعلام ورشکستگی در ۲۰۰۸ چهارمین شرکت تامین سرمایه ی آمریکا پس از گلدمن ساجز، مورگن استنلی، و مریل لینچ به شمار می رفت. در پی بحران بزرگ مالی ۲۰۰۸ به دلیل از دست دادن بیش تر مشتریان، کاهش چشم گیر قیمت سهام، و تنزل برآورد دارایی هایش از سوی سازمان های رتبه بندی اعتباری، وادار به اعلام ورشکستگی شد. آن هنگام، این بزرگ ترین اعلام ورشکستگی تاریخ آمریکا بود و در تعمیق بحران بازارهای مالی جهانی نقشی اساسی داشت. البته این شرکت بعدها به دلیل پشتیبانی دولت آمریکا و پس از انجام چند ادغام از آن بحران بیرون آمد. در ۱۱ مارس ۲۰۱۰، انتن ولوکست، بازرس منصوب یکی از دادگاه های آمریکا یافته های بازرسی یک ساله ی خود را درباره ی امور مالی این شرکت انتشار داد. این گزارش فاش کرد لیمن برادرز با به کارگیری یک روش حسابداری موسوم به "ریپو ۱۰۵" (repo ۱۰۵-تملک دوباره ی دارایی ها) درست پیش از انتشار صورت های مالی خود ۵۰ میلیارد دلار از دارایی هایش را به طور موقت با نقد معاوضه کرده است. به نظر می رسد در انجام این کار، موسسه ی حسابرسی ارنست اند یانگ،

موسسه ی حسابداری لیمن برادرز، و ریچارد اس فالد مدیرعامل پیشین لیمن برادرز دست داشته اند. در صورت اثبات این اتهام دفتری، ممکن است ارنست اند یانگ متهم به کوتاهی در انجام وظایف حرفه ای و مدیرعامل شرکت محکوم به زندان شود. ولی در مارس ۲۰۱۱ وال استیریت ژورنال به نقل از کمیسیون اوراق بهادار و بورس آمریکا اعلام کرد، آنان مطمئن نیستند که می توانند اثبات کنند لیمن برادرز قوانین آمریکا را با این روش حسابداری زیر پا گذاشته است. این پرونده هم چنان باز و در حال بررسی های تکمیلی است.

اولیمپاس (۲۰۱۱)

OLYMPUS

Your Vision, Our Future

オリンパス

صنعت: محصولات اپتیکی (دوربین های عکاسی و فیلم برداری)

نماد سهام در بورس سهام توکیو: ۷۷۳۳

حسابرس: ارنست اند یانگ

بنیان گذاری: ۱۲ اکتبر ۱۹۱۹، ژاپن

بنیان گذار: تاکشی یاماشیتا

دفتر مرکزی: توکیو، ژاپن

درآمد آخرین سال (۲۰۱۱): ۸۴۷ میلیارد یین

تعداد کارکنان: نزدیک به ۴۰٫۰۰۰ نفر

تارنما: www.olympus-global.com

این شرکت ژاپنی که در ۱۹۱۹ به دست تاکشی یاماشیتا راه اندازی شد، در گام نخست، فعالیت خود را با تولید میکروسکوپ و دامسج آغاز کرد و امروزه یکی از بزرگ ترین تولیدکنندگان محصولات اپتیکی جهان شامل دوربین های عکاسی و فیلم برداری و تجهیزات پزشکی است.

در ماه های پایانی ۲۰۱۱، بزرگ ترین ترفند دفتری تاریخ ژاپن که در این شرکت انجام شده بود برملا شد. الیمپاس پذیرفت این تقلب هنگفت با هم دستی شماری از اعضای هیات مدیره و از راه پنهان سازی زیان سرمایه گذاری ها انجام شده است. پس از برملا شد این تقلب تاریخی، ارزش سهام الیمپاس به یک چهارم کاهش یافت.

ماجرای آن جا آغاز شد که مایکل وودفورد ۵۱ ساله در ۱ آوریل ۲۰۱۱ به عنوان نخستین رئیس هیات مدیره و مدیرعامل غیر ژاپنی این شرکت برگزیده شد. وودفورد

م.الف، متهم ردیف اول
بزرگ‌ترین تقلب مالی
برملاشده‌ی تاریخ ایران، در
نخستین جلسه‌ی دادگاه (۲۹)
بهمن (۱۳۹۰)

در فوریه‌ی ۲۰۱۲، هفت نفر از اعضای اجرایی هیات
مدیره‌ی این شرکت بازداشت شدند. این پرونده
هم‌چنان باز و در حال بررسی‌های تکمیلی است.

توسعه‌ی سرمایه‌گذاری امیر منصور آریا (۲۰۱۱)

AMIR MANSOUR ARYA Co.
امیر منصور آریا

صنعت: چند رشته‌ای (صنایع غذایی، فلزی، معدنی،
شیمیایی، برق، خدمات مهندسی، مشاوره،
ماشین سازی و...)

حسابرس: چند مؤسسه‌ی حسابرسی

بنیان‌گذاری: ۲۸ خرداد ۱۳۸۵

بنیان‌گذار و مدیرعامل: م.الف *

دفتر مرکزی: تهران، ایران

درآمد آخرین سال (۱۳۸۹): ؟؟

تعداد کارکنان: ؟؟

تارنما: aryainv.com

هر چند نام متهم اصلی این پرونده در بعضی از
تارنماها، خبرگزاری‌ها، و نشریات اعلام شده است
ولی بر اساس ماده‌ی ۱۸۸ قانون آیین دادرسی
کیفری هویت وی تا هنگام اثبات قطعی اتهامات
نباید منتشر شود و در این مقاله نیز از این کار
خودداری می‌شود.

فعالیت اقتصادی م.الف از ۱۳۸۴ با اداره‌ی یک
واحد گاوداری همراه با برادرانش آغاز شد. این
دامداری با تامین مالی از محل وام‌های پرداختی
برای طرح‌های زودبازده راه‌اندازی شده بود. وی
سپس، در ۲۸ خردادماه ۱۳۸۵، شرکت توسعه
سرمایه‌گذاری امیر منصور آریا را با ۵۰۰ میلیون
ریال سرمایه بنیان نهاد. نزدیک به ۳۲ ماه بعد در ۳۰
بهمن ۱۳۸۷، سرمایه‌ی این شرکت به ۲۰۰ میلیارد
ریال (۴۰۰ برابر سرمایه‌ی آغازین!) افزایش یافت.

این شرکت در ۱۳۸۹ طی واگذاری شرکت‌های
دولتی توانست سهام مدیریتی ماشین‌سازی

مایکل وودفورد (زاده‌ی ۱۲ ژوئن
۱۹۶۰، انگلستان) مدیرعامل و
رئیس هیات مدیره‌ی الیمپاس
که تنها دو هفته پس از انتخاب
به مدیرعاملی شرکت به دلیل
افشاگری تقلب‌های هنگفت
انجام‌شده در شرکت از مقام خود
برکنار شد.

۳۰ سال در الیمپاس پیشینه‌ی خدمت داشت و پیش
از برگزیده شدن به ریاست هیات مدیره و مدیرعاملی
اولیمپاس یکی از اعضای اجرایی هیات مدیره و مدیر
سامانه‌های پزشکی الیمپاس در اروپا بود. هنوز دو هفته
از این انتصاب نگذشته بود که هیات مدیره‌ی شرکت
به‌طور ناگهانی وودفورد را از مدیرعاملی برکنار کرد.
به گفته‌ی وودفورد این برکناری مربوط به زیر سوال
بردن چند سرمایه‌گذاری مدیریتی شرکت از سوی وی،
به‌ویژه، تحصیل ۲،۲ میلیارد دلاری گایراس گروپ-
سازنده‌ی بریتانیایی تجهیزات پزشکی- در ۲۰۰۸ بود.
به گزارش تامسون رويترز، در آن سرمایه‌گذاری ۶۸۷
میلیون دلار کارمزد به یک دلال پرداخت شده بود که
حدود ۳۱ درصد کل ارزش معامله بود! بعدها وودفورد
گفت که وی پس از خواندن یک مقاله در مجله‌ی مالی
ژاپنی فکتا در جولای ۲۰۱۱ به این سرمایه‌گذاری‌ها
مظنون شده است. نویسنده‌ی آن مقاله از وودفورد که
مدیرعامل و رئیس هیات مدیره‌ی شرکت بود پرسیده
بود چرا الیمپاس سه شرکت ژاپنی را که در کسب و
کار اصلی‌اش نیست تحصیل کرده است؟! و نوشته
بود، ارزش این دارایی‌ها ۷۲۱ میلیون دلار کم‌تر از
مبلغ تحصیل آن‌ها در ۱۲ ماه گذشته است. پس از
این افشاگری‌ها، سرمایه‌گذاری‌های دیگر شرکت هم زیر
سوال رفتند و مطالب گوناگونی در روزنامه‌های اقتصادی
ژاپن و دیگر کشورها درباره‌ی آن‌ها انتشار یافت. از
جمله، روزنامه‌ی سانکی در مقاله‌ای نوشت در ارتباط با
این سرمایه‌گذاری‌ها جمعاً مبلغی نزدیک به ۱،۵ میلیارد
دلار به یاکوزا (مافیای ژاپن) پرداخت شده است.

وودفورد پس از برکناری، اطلاعات خود را به اداره‌ی
تقلب‌های هنگفت بریتانیا داد و درخواست محافظ
امنیتی کرد. شرکت هم هر چند در آغاز این ماجرا
از پذیرفتن اتهامات طفره می‌رفت و گاه با فراقتی،
افشاگری‌های وودفورد را به اختلاف مدیریتی وی با
دیگر اعضای هیات مدیره نسبت می‌داد ولی سرانجام
در ۸ نوامبر ۲۰۱۱ رسماً وقوع این تقلب‌ها را پذیرفت.
در ۲۱ دسامبر ۲۰۱۱ نیز مقامات دولتی ژاپن همه‌ی
دفاتر این شرکت را مورد بازرسی قرار دادند. و سرانجام،

لرستان، گروه صنعتی فولاد ایران، مهندسی خط
و ابنیه فنی راه آهن (تراورس)، و فولاد اکسین
خوزستان را تحصیل کند. دیگر شرکت‌های زیر
مجموعه‌ی توسعه سرمایه‌گذاری امیر منصور آریا
عبارتند از: شرکت پخش امیرمنصور ایرانیان، گروه
صنعتی شیشه مارلیک گیلان، صنعت آب معدنی
داماش گیلان، گروه صنعتی نمونه منصور گیلان،
شرکت مشاوره و مدیریت تدبیر منصور، سامانه‌های
برنامه‌ریزی منابع کرانه، باشگاه ورزشی داماش
ایرانیان، شفاف شیمی پلاست، صنایع غذایی دریاچه
گهر لرستان، آهن و فولاد لوشان، پی‌سنگ گستر،
گردشگری و جهانگردی ستاره درخشان درفک،
سبک‌سازان لوشان، گروه صنعتی نمونه منصور
گیلان، معدن شکافان تهران، داماش ترابر ایرانیان،
خدمات کشاورزی میثاق گیلان، صنایع غذایی
ترچین طبخ ایرانیان، نوآوران صنعت الکترونیک،
تجارت گستران منصور، شرکت آریا سنگ زرین
ایرانیان، سیمان فاراب شمال، مهندسین مشاور
مدیریت پردازش زمان، نوآوران صنعت الکترونیک
قم، مروارید درخشان آریا، گسترش منیزیم آریا،
حمل و نقل جاده‌ای داخلی کالای ایمن ترابر آریا،
بیمه طرح ایرانیان، و ستارگان امیر منصور.

سه برادر م.الف در کنار وی نفرت اصلی این گروه
را تشکیل می‌دادند. همسران آنان نیز به نام‌های
س.خ، ط.ع، ف.ت، و ث.الف در کارهای اقتصادی
این گروه به‌ویژه در توزیع مالکیت سهام شرکت‌های
این گروه شرکت داشتند از این رو دارایی‌های همه‌ی
این افراد از سوی قوه قضاییه‌ی کشور ضبط و توقیف
شده است.

در ۲۷ شهریور ۱۳۹۰، متهم اصلی پرونده به اتهام
تقلب موسوم به "سه‌هزار میلیارد تومانی" دستگیر
شد. این تقلب عمدتاً با سوءاستفاده از اعتبارات
اسنادی داخلی گشایش‌شده در شعبه‌ی اهواز بانک
صادرات ایران به نام شرکت گروه صنعتی فولاد ایران
و تنزیل آن‌ها نزد بانک‌های دیگر کشور انجام شده
بود. یکی دیگر از اتهامات وارده به وی استفاده از

تسهیلات بانکی ۴۰۰ میلیارد تومانی از بانک ملی ایران است که پرداخت آن بدون وثیقه‌گذاری متداول در نظام بانکی انجام شده است. از دیگر اتهامات مورد پیگرد قانونی در این پرونده می‌توان به پرداخت رشوه‌های هنگفت و باورنکردنی گاه ده‌ها میلیارد ریالی به افراد دارای نفوذ، و تحصیل ۲۳۰ هکتار زمین در کیش و صدها هکتار زمین در کاشانک تهران با قیمت ۱۶ ریال به ازای هر متر مربع نام برد. این گروه در اواخر ۱۳۸۹ نیز موافقت بانک مرکزی برای تأسیس بانک آریا را دریافت و در اسفند همان سال اقدام به پذیره‌نویسی و سپس انتشار آگهی استخدام کارمند کرده بودند. ولی در مرداد ۱۳۹۰ و در پی به گوش رسیدن زمزمه‌هایی از برپا شدن این تقلب تاریخی بانک مرکزی مجوز فعالیت این بانک را لغو کرد.

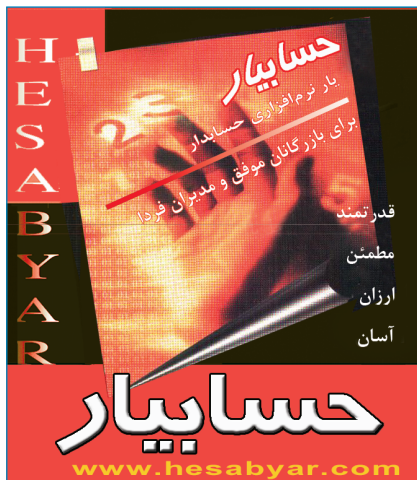
امیرمنصور آریا را بنیان نهادند و برای رسیدن به اهداف خود از هیچ کاری برای درگیر کردن افراد موثر در سازمان‌های مربوط فروگذار نکردند. طبق اسناد موجود در پرونده، ده‌ها مورد پرداخت رشوه به بعضی از کارکنان، مدیران بانک‌ها، و دیگر افراد دستگاه‌های اجرایی با عناوین گوناگون انجام شده است. پس از کشف جرم و تشکیل پرونده‌ی قضایی به لحاظ پیچیدگی و ابعاد گسترده‌ی این فساد مالی ضرورت داشت وضعیت سرمایه، گردش مالی، عملکرد اجرایی، مصوبات، وام‌ها، زمین‌های خریداری‌شده، مالیات، واردات، صادرات، اعتبارات اسنادی، وثایق، سهام‌داران، و فعالیت همه‌ی شرکت‌های وابسته به گروه توسعه سرمایه‌گذاری امیرمنصور آریا به دقت رسیدگی شود. در این راستا، گروه‌های متعدد قضایی، نظارتی، اجرایی، و اطلاعاتی تشکیل شد که علاوه بر روشن کردن ابعاد این فساد مالی، حجم هنگفتی از ثروت‌های نامشروع و بادآورده‌ی این گروه آشکار شد. این پرونده، مصداقی از یک باند متشکل و سازمان‌یافته است که با اقدامات مجرمانه در قالب یک شرکت سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی جامعه را مخدوش کرده است.

و تنها به همان اسناد صوری بسنده شده است. این در حالی است که هشدارهایی نیز در زمینه‌ی سوء عملکرد گروه توسعه سرمایه‌گذاری امیرمنصور آریا از سوی کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی به بانک مرکزی و بعضی از بانک‌های کشور داده شده بود.

در پایان، نماینده‌ی دادستان تهران موارد اتهامی متهم ردیف اول را افساد فی الارض به دلیل اختلال در نظام اقتصادی کشور از راه تبانی و فساد در شبکه‌ی بانکی، توسل به روش‌های متقلبانه و مجرمانه، گردآوری میلیاردها تومان وجوه غیرقانونی با علم به مؤثر بودن موضوع در مقابله و اضرار به نظام، مشارکت در کلاهبرداری کلان، و تحصیل مال از راه نامشروع جمعا به مبلغ ۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال با تشکیل و رهبری

فہرستین جلسہی دادگاہ

دادستان تهران در این جلسه‌ی دادگاه گفت، صاحبان اصلی این شرکت چهار فرزند پسر یکی از ملاکین منطقه‌ی عمارلو در شهرستان رودبار هستند. برادران الف پیش از راه‌اندازی شرکت آب معدنی داماش، زندگی کاملاً معمولی داشتند. تا این که چند سال پیش، تصمیم به گرفتن وام و تأسیس یک واحد صنعتی تولید آب معدنی در منطقه‌ی داماش شهرستان رودبار گرفتند. آنان از آغاز برای شتاب دادن به اجرای کارها و پیش‌برد اهداف خود، با ارتباط‌های نادرست با بعضی افراد اجرایی و سیاسی و پرداخت رشوه نخستین گام‌های خود را برداشتند و ثروت چشم‌گیری را به‌دست آوردند. آنان در ۱۳۸۵ شرکت توسعه سرمایه‌گذاری

تحت ویندوز
قابل نصب بر روی همه ویندوزها

- ✓ حسابداری کاملاً هوشمند دابل استاندارد
- ✓ در سه سطح کل، معین، تفصیلی با تنظیم اتوماتیک دفاتر
- ✓ خرید - فروش - انبارها - چک و تولید
- ✓ فاکتور فروش با به‌دکار شدن مشتری، نقدی، چک
- ✓ امکان تعریف مرکز هزینه و گروه و منطقه، جهت حسابداری شعب
- ✓ کارت حسابداری انبار با تعداد و قیمت و سود فروش کالا
- ✓ دریافت چک - پرداخت چک - انتقال چک اتوماتیک
- ✓ پروژه‌ها برای شرکت‌های پیمانکاری
- ✓ دارای تصحیح و ابطال سند - قبض - حواله
- ✓ قابلیت چاپ از همه قسمتهای برنامه یا رؤیت روی ماینیتور
- ✓ تراز آزمایشی ۴ ستونی - مشاهده دفتر و تراز در هنگام صدور سند
- ✓ تراز و صورت حساب سود و زیان و عملکرد سود و زیان
- ✓ صورتحساب مشتری با عملکرد انبار
- ✓ امکان الصاق و کپی اسناد و امکان کپی قبض و حواله انبار
- ✓ قیمت تمام شده اتوماتیک و حسابداری چند شرکت
- ✓ لیست کالاهای فروش رفته به مشتریان
- ✓ نگهداری سالیانه مالی متعدد و تغییر سال مالی به آسانی
- ✓ تراهای ۶ ستونی و ۹ ستونی
- ✓ صدور حواله و قبض اتوماتیک برای انتقال کالا بین انبارها
- ✓ امکان تهیه گزارشات بر روی صفحه وب و صفحه گسترده اکسل
- ✓ امکان سرشکن شدن اتوماتیک هزینه‌های ثبت شده در قسمت مالی روی کالا
- ✓ امکان کنترل سقف اعتبار مشتریان و حقوق بازاریابی
- ✓ کنترل موجودی زیر نقطه سفارش
- ✓ گزارش حسابرسی سابقه چکها
- ✓ صدور فاکتور فروش از طریق دستگاه بارکد

یکسال گارانتی و آموزش رایگان
CD نصب برنامه، قفل سخت‌افزاری
آموزشی CD

حسابیار حرفه‌ای
حسابیار تخصصی
حسابیار تولیدی
حسابیار بین‌المللی

شرکت رایانگان فردا
فروش و پشتیبانی:
۸۸۴۵۴۵۶۵
خط ویژه

بخش‌نامه‌ی بانک مرکزی برای ممنوعیت تصدی همزمان جایگاه ریاست هیات‌مدیره و مدیرعاملی بانک‌ها

در مهر ۱۳۹۰، مدیر کل مقررات، مجوزهای بانکی، و مبارزه با پول‌شویی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با صدور بخش‌نامه‌ای خطاب به مدیران عامل بانک‌های دولتی واگذارشده، غیردولتی، و مؤسسه‌ی اعتباری توسعه اعلام کرد، با توجه به این که در بیش‌تر موارد رؤسای هیات‌مدیره‌ی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور، تصدی سمت مدیرعاملی را نیز برعهده می‌گیرند، این امر موجب می‌شود اصول حاکمیت شرکتی و همچنین اصل تفکیک وظایف نظارتی از وظایف اجرایی خدشه‌دار شود، و پیروی آن پاسخ‌گویی مدیرعامل در برابر هیات‌مدیره تحت شعاع قرار گیرد. به گونه‌ای که هیات‌مدیره عملاً نمی‌تواند نظارت مؤثری بر عملکرد مدیر عامل بانک/مؤسسه اعمال کند. با عنایت به مراتب بالا و به منظور رفع این معضل، شورای پول و اعتبار در هزار و صد و بیست و نهمین جلسه‌ی مورخ ۱۲ مهر ۱۳۹۰ خود "ممنوعیت تصدی همزمان پست مدیر عامل و ریاست هیات‌مدیره توسط یک نفر در بانک‌های خصوصی، بانک‌های دولتی خصوصی‌شده (صادرات ایران، ملت، تجارت، رفاه کارگران و...)، و مؤسسات اعتباری غیربانکی" را تصویب کرد. خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایید تا به منظور حسن اجرای این مصوبه، در اسرع وقت هر گونه اقدام لازم و شایسته در این زمینه، در آن بانک/مؤسسه انجام پذیرد.

پیش‌نویس دستورالعمل کنترل‌های داخلی برای ناشران پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران

در ۵ دی ۱۳۹۰ پیش‌نویس این دستورالعمل که در راستای ماده‌ی ۳۵ دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران توسط مدیریت امور ناشران شرکت بورس اوراق بهادار تهران تهیه و جهت بررسی و تصویب نهایی به سازمان بورس و اوراق بهادار ارسال شده بود، پس از بررسی در کمیته‌ی استانداردها و آموزش آن سازمان، برای نظرخواهی همگانی منتشر شد. البته، این دستورالعمل تا تاریخ نگارش این مقاله هنوز به تصویب نهایی نرسیده است.

منابع

- ۱- دانش‌نامه‌ی ویکی پدیا
- ۲- شماری از خبرگزاری‌های داخلی

یک شبکه‌ی سازمان‌یافته برای ارتکاب جرایمی نظیر ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، جعل، استفاده از اسناد مجعول و صوری، شرکت در پول‌شویی از راه مصرف عواید حاصل از جرم، پرداخت بیش از ۳۰ فقره رشوه، استفاده از اسناد مجعول متعدد مرتبط با اعتبارات اسنادی، و معاونت در جعل اسناد و تسهیل وقوع بزه اعلام کرد.

قوانین و مقررات تصویب‌شده پس از این تقلب

همواره در طول تاریخ پس از وقوع تقلب‌ها و فسادهای مالی بزرگ نهادهای ناظر، جوامع حرفه‌ای، و قوانین و ضوابط مربوط آماج سیلی از انتقادهای افکار عمومی جامعه قرار می‌گیرند. از این رو، نهادهای ناظر و جوامع حرفه‌ای برای التیام افکار عمومی جریحه‌دارشده اقدام به اصلاح ضربتی قوانین و ضوابط پیشین و وضع قوانین و ضوابط جدید می‌کنند. ایران نیز از این قاعده‌ی کلی مستثنی نبود. پس از رسانه‌ای شدن بزرگ‌ترین تقلب مالی برملاشده‌ی تاریخ ایران موجهی از قانون‌گذاری و ضابطه‌گذاری به راه افتاد که در ادامه به سه نمونه از آن‌ها اشاره می‌کنیم.

قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد

۳ دی ۱۳۹۰ متن‌نامه‌ی رئیس مجلس شورای اسلامی به رئیس‌جمهور منتشر شد که طی آن اعلام شد در اجرای اصل صد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب جلسه‌ی ۱۷ اردیبهشت ۱۳۸۷ کمیسیون اجتماعی که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه‌ی علنی ۲۹ اردیبهشت ۱۳۸۷ مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال موافقت شده بود و طبق اصل صد و دوازدهم قانون اساسی به مجمع تشخیص مصلحت نظام فرستاده شده بود با اصلاح و تأیید آن مجمع در ۷ آبان ۱۳۹۰ به پیوست ابلاغ می‌شود.

همان گونه که می‌بینید این قانون از ۱۳۸۷ مطرح بوده است ولی به فاصله‌ی چند ماه پس از رسانه‌ای شدن این تقلب تاریخی به تصویب می‌رسد. متن کامل این قانون را می‌توانید از تارنمای روزنامه‌ی رسمی جمهوری اسلامی ایران دریافت کنید.